

УДК 336.74

*М. Б. Паласевич,**к. е. н., доцент, доцент кафедри математики та економіки,**Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка**ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4474-543X>**Я. С. Лапчук,**к. е. н., доцент, доцент кафедри математики та економіки,**Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка**ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9928-1943>**О. Р. Протишин,**к. е. н., доцент, голова циклової комісії економіки підприємства та менеджменту,**КЗ ЛОР "Дрогобицький фаховий коледж нафти і газу"**ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3715-3740>**В. І. Зінкевич,**к. с.-г. н., доцент, завідувач відділення економічних та природничих наук,**КЗ ЛОР "Дрогобицький фаховий коледж нафти і газу"**ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1004-1685>*

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.3.115

СТИМУЛЮЮЧА ФУНКЦІЯ ДЕРЖАВИ У РОЗВИТКУ РИНКУ ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ В УКРАЇНІ

M. Palasevich,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Mathematics and Economics, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

Ya. Lapchuk,

PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Mathematics and Economics, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

O. Protsishyn,

PhD in Economics, Associate Professor, Head of the Cycle Commission of Enterprise Economics and Management, KZ LOR "Drohobych Professional College of Oil and Gas"

V. Zinkevich,

PhD in Agricultural Sciences, Associate Professor, Head of the Department of Economic and Natural Sciences, KZ LOR "Drohobych Professional College of Oil and Gas"

THE STIMULATING FUNCTION OF THE STATE IN THE DEVELOPMENT OF THE ELECTRONIC PAYMENT SYSTEMS MARKET IN UKRAINE

У статті досліджено напрямки стимулювання державою розвитку електронних платіжних систем у фінансовій системі країни, що стане важливим фактором у створенні ефективної цифрової економіки. Зазначено, що з метою розкриття потенціалу електронних платіжних систем кожна держава може використовувати різні інструменти економічного стимулювання: по-перше, податкові стимули, що передбачають податкові пільги для компаній, котрі розробляють або впроваджують електронні платіжні системи та звільнення від ПДВ окремих операцій з електронними платежами; по-друге, фінансова підтримка, що включає державні субсидії або гранти на розвиток інфраструктури електронних платежів (розвиток терміналів, систем онлайн-платежів); по-третє, стимулювання попиту інструментами кешбек-програми за використання електронних платежів через часткове повернення коштів за безготівкові операції; по-четверте, про-

позиція з боку держави інфраструктурних ініціатив, котрі передбачають інвестування у розвиток національної інфраструктури платіжних систем та створення або підтримка державних платформ для електронних платежів; по-п'яте, регуляторна підтримка держави, що сприяє спрощенню вимог для компаній, котрі працюють у сфері фінансових технологій (fintech), стимулювання інтеграції банківської системи з fintech-компаніями. Підкреслено, що підтримка державою електронних платіжних систем є не лише технічним аспектом розвитку фінансової інфраструктури, але й важливим стратегічним кроком на шляху до інтеграції у світову економіку, підвищення прозорості фінансових операцій та зростання добробуту громадян.

The article examines the directions of state stimulation of the development of electronic payment systems in the country's financial system, which will become an important factor in creating an effective digital economy. It is noted that in order to unlock the potential of electronic payment systems, each state can use various economic stimulation tools: first, tax incentives, which provide for tax breaks for companies that develop or implement electronic payment systems and VAT exemption for certain transactions with electronic payments; second, financial support, which includes state subsidies or grants for the development of electronic payment infrastructure (development of terminals, online payment systems); third, stimulating demand with cashback program tools for the use of electronic payments through partial refunds for non-cash transactions, launching national information campaigns to popularize electronic payments; fourthly, the proposal by the state of infrastructure initiatives that involve investing in the development of the national infrastructure of payment systems and the creation or support of state platforms for electronic payments, ensuring the coverage of remote regions with access to the Internet necessary for the functioning of electronic payments; fifthly, regulatory support by the state, which contributes to simplifying the requirements for companies operating in the field of financial technologies (fintech), stimulating the integration of the banking system with fintech companies and introducing transparent rules and standards for creating a system for securing electronic payments. It is confirmed that today there are instruments of state support for the development of mobile payments, which are rapidly gaining popularity and becoming an integral part of the modern economy. It is emphasized that state support for electronic payment systems is not only a technical aspect of the development of financial infrastructure, but also an important strategic step towards integration into the global economy, increasing the transparency of financial transactions and increasing the well-being of citizens.

Ключові слова: інструменти стимулювання, електронні платіжні системи, податкові стимули, фінансова підтримка, кешбек-програми, інфраструктурні ініціативи, регуляторна підтримка, fintech-компанії.

Key words: incentive tools, electronic payment systems, tax incentives, financial support, cashback programs, infrastructure initiatives, regulatory support, fintech companies.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасні електронні технології стрімко інтегрувалися у наше повсякденне життя, сприяючи розвитку національної економіки та вдосконаленню її структурних елементів. Це дало поштовх до створення нових форм грошей і модернізації платіжних систем завдяки використанню інформаційних та комп'ютерних технологій.

Сьогоднішні платіжні механізми вирізняються зручністю, високим рівнем безпеки, комфортом і оперативністю отримання коштів, що забезпечило їхнє повсюдне впровадження у наше життя. В умовах цифровізації прогрес економіки будь-якої країни неможливий без ефективної системи грошового обігу, яка базується на сучасних платіжних технологіях. Саме від державного регулювання національної платіжної системи залежить продуктивність фінансових ринків та стабільність банківського сектора економіки.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Прагнення підвищення ефективності функціонування платіжних систем та зниження витрат грошового обігу привело до появи нових електронних платіжних інструментів. У міру застосування більш складних форм розрахунків збільшувалася кількість учасників і, відповідно, виникла потреба у більш оперативних, електронних платіжних системах, котрі на сьогодні відіграють все важливішу роль у фінансових операціях сучасного світу та потребують державного стимулювання, що всебічно і досліджують зарубіжні учені — А. Алдаас [6], М. Алсалема [7], А. Альшахер [7], М. Аль-Сабааві [7], Б. Бхардвадж [8], Д. Верма [11], Р. Главі-Гео [12], С. Гомес [14], С. Гупта [8], Х. Карджалуото [12], Л. Крістенсен [8], С. Лео. [10], С. Міттал [11], І. Орман [13], К. Панетта [10], Б. Рамтіял [11], М. Солволл [9], Д. Текер [13], А. Фольс [10], Р. Хінсон [12], А. Ядав [8].

Водночас, питання стимулювання державою розвитку потенціалу електронних платіжних систем у фінансовій системі національної економіки ґрунтовно аналізують українські дослідники — О. Вовченко, О. Голово, О. Дорошенко [1], О. Дмитрик [2], М. Євдокімова, А. Заруцька, Т. Затонацька А. Котенко [2], Н. Поліщук, Т. Прохорець [3], Є. Сопін [4], О. Теслюк, К. Токарева [2], І. Ханін [5] та інші.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є дослідження функцій держави у стимулюванні розвитку електронних платіжних систем інструментами економічного регулювання.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Історичний розвиток електронних платіжних систем нерозривно пов'язаний із виникненням нових грошей, які стали основним засобом платежу. Сучасний етап розвитку платіжних систем вражає своїм різноманіттям і масштабами, оскільки електронна комерція надала поштовх до створення інноваційних рішень, що постійно вдосконалюються та набувають нових функцій [10, с. 6]. Методи розрахунків традиційно поділяються на готівкові та безготівкові, проте в умовах цифровізації саме безготівкові платежі набувають дедалі більшого поширення, поступово витісняючи готівкові операції. Ключову роль у забезпеченні безготівкових розрахунків відіграють комерційні банки, яким доручено виконувати основну розрахунково-платіжну функцію в економічній системі. Електронні платіжні системи, виступаючи сучасним інструментом фінансового ринку, сприяють раціональному та ефективному розподілу ресурсів в економіці. Їхня стабільна робота є запорукою економічного зростання країни та довіри з боку громадян і бізнесу. Держава, усвідомлюючи стратегічне значення електронних платіжних систем, активно підтримує їхній розвиток і вдосконалення, прагнучи підвищити якість послуг та забезпечити надійність фінансової інфраструктури, завдяки чому платіжні системи стають не лише зручним засобом розрахунків, але й важливим фактором економічної безпеки країни.

З метою розвитку потенціалу електронних платіжних систем кожна держава може використовувати різні інструменти економічного стимулювання для їх удосконалення. По-перше, податкові стимули, котрі передбачають податкові пільги для компаній, які розробляють або впроваджують електронні платіжні системи, зниження ставки податку для бізнесів, що використовують безготівкові розрахунки, Звільнення від ПДВ окремих операцій з електронними платежами. По-друге, фінансова підтримка, що включає державні субсидії або гранти на розвиток інфраструктури електронних платежів (розвиток терміналів, систем онлайн-платежів), співфінансування дослідницьких та інноваційних проєктів у сфері електронних платежів, надання пільгових кредитів для малих і середніх підприємств на впровадження електронних платіжних систем. По-третє, стимулювання попиту інструментами кешбек-програми за використання електронних платежів через часткове повернення коштів за безготівкові операції, запуск національних інформаційних кампаній для популяризації електронних платежів та надання споживачам пільг або знижок за використання безготівкових розрахунків. По-четверте, пропозиція з боку держави інфраструктурних ініціатив, котрі передбачають інвестування у розвиток національної інфраструктури платіжних систем та створення або підтримка державних платформ для електронних платежів, забезпечення покриття віддалених регіонів доступом до Інтернету, необхідного для функціонування електронних платежів, а також вимога обов'язкового встановлення платіжних терміналів у магазинах та сервісах. По-п'яте, регуляторна підтримка держави, що сприяє спрощенню вимог для компаній, котрі працюють у сфері фінансових технологій (fintech), стимулювання інтеграції банківської системи з fintech-компаніями впровадження прозорих правил і стандартів для створення системи убезпечення електронних платежів [1, с. 85].

Державні органи та органи місцевого самоврядування можуть виконувати кілька функцій у сфері платіжних послуг. Зокрема, вони можуть виступати як постачальники платіжних послуг (за умови внесення до Реєстру платіжної інфраструктури), користувачі таких послуг, а також здійснювати регуляторну діяльність у межах своїх повноважень, визначених законодавством. Отже, їхня діяльність у цій сфері може розгортатися у двох основних напрямках. Перший — це публічно-правові відносини, що пов'язані із державним регулюванням платіжної інфраструктури та забезпеченням її ефективного функціонування. Другий — це приватно-правові відносини, у межах яких органи влади можуть взаємодіяти з іншими суб'єктами ринку на договірних засадах, включно з можливістю стягнення плати за надання відповідних послуг. Такий подвійний підхід дозволяє органам влади поєднувати роль регулятора та активного учасника ринку платіжних послуг, сприяючи гармонізації державних інтересів із потребами приватного сектору та громадян [3, с. 46].

У нашій країні Національний банк України (НБУ) відіграє важливу роль у розвитку національної електронної платіжної системи (ЕПС). Хоча НБУ як централь-

ний банк не має прямого відношення до податкових стимулів (оскільки це функція органів податкової служби та законодавчої влади), його дії можуть опосередковано стимулювати розвиток платіжної інфраструктури та сприяти зростанню фінансової інклюзії. Основні стимули, пов'язані з розвитком національної електронної платіжної системи, включають зниження витрат для учасників ринку через, по-перше, регулювання тарифів, коли НБУ може впливати на формування тарифів у платіжних системах, знижуючи їх для банків та інших учасників, що сприяє здешевленню послуг для кінцевих користувачів, по-друге, підтримку інновацій, впровадженням сучасних технологій, таких як система миттєвих платежів (СЕР 4.0), зменшує витрати банків на обробку транзакцій [2, с. 720].

Держава має стимулювати розвиток технологій безпеки при проведенні електронних платежів, оскільки є ризик крадіжки особистих даних та фінансової інформації. З кожним роком зловмисники стають дедалі витонченішими, використовуючи новітні методи для викрадення конфіденційної інформації користувачів. У таких умовах забезпечення кібербезпеки стає ключовим викликом для фінансових установ і розробників платіжних систем. Інвестування в кібербезпеку охоплює розробку передових засобів захисту, таких як багаторівнева автентифікація, шифрування даних, впровадження штучного інтелекту для виявлення та запобігання шахрайству. Особливу увагу приділяють також навчання користувачів правилам безпечного використання електронних платіжних систем, адже навіть найкращі технології можуть бути неефективними без усвідомленого підходу до їх використання. Окрім того, велику роль у захисті електронних платежів відіграє міжнародна співпраця. Створення глобальних стандартів безпеки та обмін досвідом між країнами допомагають значно зменшити ризики у цій сфері. Отже, розвиток технологій безпеки стає не лише умовою довіри до електронних платежів, але й рушійною силою інновацій у фінансовій галузі [5, с. 99].

У зв'язку з існуючою небезпекою використовується інноваційний фінансовий інструмент сучасної платіжної системи — електронні гаманці, котрі відкривають широкий спектр можливостей для зручного управління фінансами. Вони дозволяють здійснювати платежі, переказувати кошти та виконувати інші фінансові операції онлайн, що значно спрощує життя сучасного користувача [9, с. 128]. Основу електронних транзакцій складають сервери та комп'ютери, які виконують роль ключових елементів для обробки й зберігання інформації про фінансові операції та облікові записи користувачів. Сервери забезпечують стабільну роботу систем, підтримують високу швидкість і точність обробки даних, а також гарантують безпеку платіжних операцій. Окрім цього, вони служать своєрідним "містком" для ефективної взаємодії між усіма учасниками платіжних процесів, забезпечуючи надійність і безперебійність роботи електронних фінансових сервісів [6, с. 411].

Смарт-картки відкривають нові горизонти у зберіганні та передачі фінансів, виступаючи своєрідними "електронними гаманцями". Ці сучасні пристрої, осна-

щені мікропроцесором, програмним забезпеченням, а також оперативною та постійною пам'яттю, фактично є мікрокомп'ютерами, здатними забезпечити надійність і функціональність на високому рівні. Завдяки вбудованим криптографічним методам захисту, смарт-картки пропонують значний рівень безпеки при зберіганні та передачі електронних грошей. Фінансові дані та кошти записуються у спеціальні зашифровані файли в пам'яті картки, що забезпечує додатковий захист від несанкціонованого доступу. Така технологія дозволяє користувачам не тільки зручно управляти своїми фінансами, але й уникати ризиків, пов'язаних із втратою готівкових коштів. Смарт-картки дедалі більше інтегруються у сучасні платіжні системи, стаючи універсальним інструментом для зберігання грошей, здійснення покупок, оплати послуг та навіть ідентифікації власника. Їхня поява ознаменувала нову еру у світі фінансових технологій, спрямовану на безпеку, мобільність і зручність [8, с. 431].

У сучасному світі стрімкого розвитку інформаційних технологій електронні платіжні системи набувають усе більшої популярності та значення в глобальному суспільстві [12, с. 133]. Їхня привабливість полягає у поєднанні зручності, швидкості та високого рівня безпеки, що забезпечується за допомогою спеціалізованих програмних рішень. Завдяки цим інструментам користувачі можуть легко здійснювати фінансові операції, зокрема зберігати кошти, переказувати їх або отримувати платежі через Інтернет, незалежно від географічного розташування. Особливу увагу приділяють безпеці електронних транзакцій, що реалізується через сучасні методи ідентифікації користувачів. До них належать традиційні способи, такі як паролі та пін-коди, а також інноваційні технології, включно з використанням біометричних даних — відбитків пальців, розпізнавання обличчя чи навіть аналізу голосу. Окрім того, широкого поширення набуває двофакторна автентифікація, яка передбачає застосування двох незалежних рівнів захисту, наприклад, комбінації пароля та одноразового коду, отриманого через SMS або спеціальний додаток. Такі системи відкривають нові горизонти для розвитку електронної комерції, створюючи умови для зручного й безпечного обігу коштів у цифровому просторі. Вони є ключовим елементом сучасної фінансової екосистеми, що робить їх незамінними у світі, де час і мобільність стають визначальними чинниками успіху [14, с. 15].

На сьогодні існують інструменти державного сприяння розвитку мобільних платежів, котрі стрімко набирають популярності серед користувачів смартфонів і стають невід'ємною частиною сучасної економіки. Вони забезпечують швидкий, зручний і безпечний спосіб здійснення фінансових операцій. Проте, незважаючи на їх поширеність, ці технології ще не є повністю доступними для всіх верств населення, особливо у віддалених районах або серед осіб, які не мають доступу до сучасних пристроїв чи Інтернету. Держава може відігравати важливу роль у стимулюванні розвитку цієї сфери. Зокрема, необхідно сприяти створенню інклюзивних платіжних систем, котрі гарантують надійність, доступність та безпеку розрахунків через мобільні пристрої для широкого

кола користувачів. Це може включати підтримку ініціатив, спрямованих на розвиток інфраструктури для мобільних платежів [11, с. 5], зокрема забезпечення стабільного доступу до Інтернету в регіонах із слабким покриттям. Окрім того, важливим є впровадження програм цифрової грамотності, які допоможуть громадянам безпечно користуватися мобільними платіжними технологіями, а також підтримка співпраці з фінансовими установами для розробки продуктів, адаптованих до потреб різних соціальних груп. Успішна інтеграція мобільних платежів у повсякденне життя сприятиме підвищенню фінансової інклюзивності [12, с. 139], зростанню цифрової економіки та підвищенню конкурентоспроможності країни на глобальному ринку.

Удосконалення регуляторної бази є ключовим фактором для стимулювання розвитку електронних платежів і забезпечення їх безперебійного функціонування. Держава повинна активно створювати сприятливі умови для впровадження інноваційних рішень у сфері цифрових фінансів. Це передбачає не лише розробку регуляторних засад, що відповідають найвищим міжнародним стандартам, але й адаптацію правового поля до швидкоплинних змін сучасних технологій [4, с. 17]. Необхідно запровадити системний моніторинг чинних нормативно-правових актів, спрямований на їх удосконалення відповідно до тенденцій цифрової економіки, таких як розвиток фінтех-стартапів, технологій блокчейн, криптовалют і штучного інтелекту. Окрім цього, важливо забезпечити ефективну співпрацю між державними регуляторами, бізнесом та громадськістю для створення відкритої та безпечної екосистеми, яка сприятиме зростанню довіри до електронних платежів і стимулюватиме їх масове впровадження.

Електронні платіжні системи на сьогоднішній день відіграють все важливішу роль у фінансових операціях сучасного світу. Вони швидко завойовують популярність і стають незамінною частиною щоденних транзакцій, причому їх використання зростає з кожним роком. Розвиток цих систем має величезний потенціал і обіцяє нові можливості для економіки, бізнесу та споживачів [7, с. 251]. Однак із постійним зростанням попиту на електронні платіжні послуги з'являються і певні виклики, які необхідно подолати для забезпечення стабільності та безпеки цієї інноваційної сфери. Серед таких трудностей — питання захисту персональних даних, забезпечення прозорості операцій і регулювання діяльності в умовах швидкої технологічної еволюції. Для того щоб забезпечити сталий розвиток і мінімізувати ризики, потрібно активно працювати над удосконаленням існуючих систем та запроваджувати нові ефективні механізми державного регулювання та стимулювання.

Державна підтримка міжнародних платіжних систем є важливим кроком у забезпеченні економічної стабільності та розвитку в умовах глобалізації. Держава може активно сприяти розширенню доступу до таких популярних систем, як Visa, Mastercard, PayPal та інші, котрі забезпечують швидкі, безпечні та зручні транзакції для громадян і підприємств. Це не лише спрощує процес здійснення міжнародних платежів, але й сприяє зміцненню довіри до фінансової системи країни. Розширення

співпраці з міжнародними платіжними системами створює умови для збільшення обсягу зовнішньої торгівлі, оскільки компанії отримують доступ до глобального ринку без зайвих бюрократичних бар'єрів. Зокрема, це може бути корисним для малого та середнього бізнесу, який прагне виходу на міжнародну арену, але стикається з обмеженнями через відсутність зручних платіжних інструментів [13, с. 175]. Окрім того, інтеграція зі світовими економічними системами через міжнародні платіжні системи може стимулювати інвестиційну привабливість країни. Інвестори отримують можливість легко переводити кошти, що сприяє розвитку стратегічно важливих галузей економіки. Підтримка платіжних систем, що використовують новітні технології у фінансовій сфері, дозволить державі зайняти позицію інноваційного лідера у сфері фінансових послуг, що додатково підвищить її конкурентоспроможність на світовій арені. У результаті, підтримка державою електронних платіжних систем є не лише технічним аспектом розвитку фінансової інфраструктури, але й важливим стратегічним кроком на шляху до інтеграції у світову економіку, підвищення прозорості фінансових операцій та зростання добробуту громадян.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Отже, електронні платіжні системи займають ключову позицію у фінансовій політиці сучасних держав, оскільки вирізняються своєю швидкістю, точністю та високим рівнем конфіденційності під час здійснення фінансових транзакцій. В останні роки ми спостерігаємо значне зростання безготівкових розрахунків і популярності Інтернет-торгівлі, що вдвічі перевищує показники попередніх років. Це свідчить про значний прогрес у розвитку як міжнародних, так і національних економік. Наразі у сфері електронних платежів можна відзначити ряд нових тенденцій, що потребують уважного регуляторного підходу держави. Основними пріоритетами у розвитку цієї галузі є: цифрові трансформації, котрі зачіпають не лише державу, але й суспільство загалом; підвищення ролі платіжних технологій і впровадження інновацій; необхідність забезпечення більшої гнучкості операційних систем, а також їх сумісності між собою; зростання рівня ризиків і конкуренції на ринку електронних фінансів. Тому успішне застосування державою стимулюючих інструментів розвитку потенціалу електронних платіжних систем стане важливим фактором у створенні ефективної цифрової економіки, здатної забезпечити стабільний розвиток економічних відносин як на національному, так і на міжнародному рівнях.

Література:

1. Бухарін Г.О. Дослідження підходів нормативно-правового регулювання галузі фінтех на прикладі регулювання діяльності установ — емітентів електронних грошей. Прикарпатський юридичний вісник. Випуск 2 (31). 2020. С. 83—87.
2. Дмитрик О.О, Токарева К.О., Котенко А. М. Цифрові технології та їх вплив на платіжні системи. Юридичний науковий електронний журнал. № 1/2023. С. 718—722.

3. Лобач О. М. Кравченко Н. Г. Фінансово-правова природа послуг на платіжному ринку. Financial and credit activities: problems of theory and practice 2022 № 1 (42). С. 41—50.

4. Поліщук Н. Розвиток національних платіжних систем: проблеми та перспективи. Соціально-економічні проблеми і держава. 2020. Вип. 2 (23). С. 14—23.

5. Сопін Є. О. Підвищення якості управління ризиками як передумова ефективного надання електронних платіжних послуг. Збірник наукових праць ЧДТУ. Серія: Економічні науки. Випуск 64. 2022. С. 97—104.

6. Aldaas, A. (2021). A study on electronic payments and economic growth: global evidences. Accounting, 7(2), pp. 409—414.

7. Al-Sabaawi, M.Y.M., Alshaher, A.A. and Alsalem, M.A. (2023), "User trends of electronic payment systems adoption in developing countries: an empirical analysis", Journal of Science and Technology Policy Management, Vol. 14 No. 2, pp. 246—270.

8. Gupta, S., Yadav, A., and Bhardwaj, B. (2020). Comprehensive review of the effects of electronic banking on the performance and profitability in the banking sector. Technology, 11 (12), pp. 427—437.

9. Kristensen, L. B. K., and Solvoll, M. (2019). Digital payments for a digital generation. Nordic Journal of Media Studies, 1 (1), pp. 125—136.

10. Panetta, Claudia. Leo, Sabrina. Foglie, Andrea Delle (2023). The development of digital payments — Past, present, and future — From the literature. Research in International Business and Finance. Volume 64, pp. 1—22.

11. Ramtiyal, B.; Verma, D.; Rathore, A.P.S. and Mittal, S. A Bibliometric Analysis of Research on Mobile Payment Systems. Recent Pat. Eng. 2021, 15, pp. 3—8.

12. Shaikh, A., Glavee-Geo, R., Karjaluto, H. and Hinson, R., (2023). "Technological Forecasting & Social Change Mobile money as a driver of digital financial inclusion". Technological Forecasting & Social Change, Vol. 186, pp. 122—158.

13. Teker, S., Teker D., and Orman, I., (2022). Digital payment systems: a future outlook. PressAcademia Procedia (PAP), 15, pp. 175—176.

14. Tounekti, O.; Ruiz-Martinez, A.; and Skarmeta-Gomez, A.F. Research in Electronic and Mobile Payment Systems: A Bibliometric Analysis. Sustainability 2022, 14, pp. 1—24.

References:

1. Bukharin, G. (2023), "Research on approaches to regulatory regulation of the fintech industry using the example of regulating the activities of institutions — issuers of electronic money", Prykarpatskyi yuridichniy visnyk, vol. 2, pp. 83—87.

2. Dmytryk, O. Tokareva, K. and Kotenko, A. (2023), "Digital technologies and their impact on payment systems", Legal scientific electronic journal, vol. 1, pp. 718—722.

3. Lobach, O. and Kravchenko N. (2022), "Financial and legal nature of services in the payment market", Financial and credit activities: problems of theory and practice, vol. 1, pp. 41—50.

4. Polishchuk, N. (2020), "Development of national payment systems: problems and prospects", Socio-economic problems and the state. vol. 2, pp. 14—23.

5. Sopin, E. (2022), "Improving the quality of risk management as a prerequisite for the effective provision of electronic payment services", Collection of scientific works of ChSTU. Series: Economic sciences, vol. 64, pp. 97—104.

6. Aldaas, A. (2021), "A study on electronic payments and economic growth: global evidences", Accounting, vol. 7, pp. 409—414.

7. Al-Sabaawi, M. Alshaher, A. and Alsalem, M.A. (2023), "User trends of electronic payment systems adoption in developing countries: an empirical analysis", Journal of Science and Technology Policy Management, vol. 14, pp. 246—270.

8. Gupta, S. Yadav, A. and Bhardwaj, B. (2020), "Comprehensive review of the effects of electronic banking on the performance and profitability in the banking sector", Technology, vol. 11, pp. 427—437.

9. Kristensen, L. and Solvoll, M. (2019), "Digital payments for a digital generation", Nordic Journal of Media Studies, 125—136.

10. Panetta, C. Leo, S. and Foglie, A. (2023), "The development of digital payments — Past, present, and future — From the literature", Research in International Business and Finance, vol. 64, pp. 1—22.

11. Ramtiyal, B. Verma, D. Rathore, A. and Mittal, S. (2021), "A Bibliometric Analysis of Research on Mobile Payment Systems", Recent Patents on Engineering, vol. 15, pp. 3—8.

12. Shaikh, A. Glavee-Geo, R. Karjaluto, H. and Hinson, R. (2023), "Technological Forecasting & Social Change Mobile money as a driver of digital financial inclusion", Technological Forecasting & Social Change, vol. 186, pp. 122—158.

13. Teker, S. Teker D. and Orman, I. (2022), "Digital payment systems: a future outlook", PressAcademia Procedia, vol. 15, pp. 175—176.

14. Tounekti, O. Ruiz-Martinez, A. and Skarmeta-Gomez, A. (2022), "Research in Electronic and Mobile Payment Systems: A Bibliometric Analysis", Sustainability, vol. 14, pp. 1—24.

Стаття надійшла до редакції 16.01.2025 р.

<https://nayka.com.ua>

Електронне фахове видання

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Виходить 12 разів на рік

**Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)
Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292**

e-mail: economy_2008@ukr.net

viber: +38 050 3820663